

Ανελεύθερος φιλελευθερισμός

► Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΚΑΝΤΑΡΗ**, δρος Κοινωνιολογίας, συγγραφέα

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ Ρωμανού με έβαλε σε ορισμένες σκέψεις σχετικά με τον νεο-ελληνικό «φιλελευθερισμό». Πολλές φορές γίνεται αναφορά στον ελληνικό «εξαιρετισμό» σε σχέση με το ευρωπαϊκό μοντέλο. Ως παραδείγματα αναφέρονται η μεγάλη ανοχή στην ανομία και στη βία ως μέσο επίλυσης διαφορών, ο μη χωρισμός κράτους και Εκκλησίας, η απίθανη έκταση των συνωμοσιολογικών θεωριών, η θεωρία του ανάδελφου έθνους, η απουσία σταθερών αστικών θεσμών και των αντίστοιχων σ' αυτούς κοινωνικών τάξεων κ.λπ.

Όλα αυτά πιστεύω ότι είναι ακριβή. Βεβαίως, είναι τεράστιο πρόβλημα όταν η οποιαδήποτε ανάλυση των πολιτισμικών χαρακτηριστικών μιας χώρας αποκόπτεται από το ιστορικό της παρελθόν. Μια ανάλυση που «παραγκωνίζει» την ιστορία δεν συμβάλλει στην «κοινωνιολογική κατανόηση» των παθογενειών. Δεν υπάρχει DNA στην παθογένεια, μόνο ιστορία. Και ιστορία σημαίνει πλαίσιο κοινωνικών, πολιτικών, πολιτισμικών και οικονομικών σχέσεων. Εδώ όμως δεν είναι αυτό το θέμα μου.

ΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑ ΔΙΑΦΕΥΓΕΙ από τη θεωρία του ελληνικού εξαιρετισμού. Εκτός όλων των άλλων, είμαστε ένα έθνος που παράγει τους περισσότερους ανελεύθερους φιλελεύθερους. Γι' αυτούς ελευθερία είναι μόνο η ελευθερία της ύβρεως και της γελοιοποίησης της αντίθετης άποψης. Και τι δεν ακούσαμε με το αίτημα του Ρωμανού να του επιτραπεί να παρακολουθεί τα μαθήματα.

Ξεκινάμε με τις ελαφριές «φιλελεύθερες» δοξασίες που εξέφραζε η «άδολη» απορία «μα ποιο τέλος πάντων δικαίωμα παραβιάζεται στην περίπτωση Ρωμανού» και τις ελαφριές ειρωνείες τού πώς ένας αντιεξουσιαστής ζητάει να σπουδάσει μαθήματα σε μια σχολή που υποτίθεται αναδεικνύει στελέχη επιχειρήσεων. Προχωράμε σε πιο σκληρές απόψεις όπως αυτή εδώ: «Υποκριτικά η κοινωνία μας κάνει πως δεν έχει καταλάβει ότι η εμπλοκή στο θέμα Ρωμανού δεν είναι ζήτημα εκδίκησης. Αλλά είναι απότοκη της γυφτιάς του Χριστόδουλου Ξηρού». Επομένως, το δικαίωμα στη γνώση εξαρτάται από τον Ξηρό.

Όσο μεγαλώνει κανείς όλο και κάτι μαθαίνει. Γιατί είχα μάθει ότι για τον Φιλελευθερισμό δύο είναι τα πρωταρχικά δικαιώματα του κάθε ανθρώπου, το δικαίωμα στη ζωή και στη γνώση. Αναφαίρετα και αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα, που παρόλα όσα τονίζει ο υπεύθυνος δικαιοσύνης του Ποταμιού κύριος Παύλος Ελευθεριάδης αφορούν και «τους ληστές, βιαστές, μεγαλέμπορους ναρκωτικών, δολοφόνους ή και τα μέλη ρατσιστικών εγκληματικών συμμοριών». Και αν ρωτήσει ο Αδωνις, θα του πω ότι βεβαίως αφορούν και τους χρυσαυγίτες, όσο ανύπαρκτη σχέση και να έχουν αυτοί με τη γνώση.

Κακόμοιροι φιλόσοφοι του φιλελευθερισμού, πόσα πράγματα δεν ξέρετε, γιατί η τύχη δεν σας βοήθησε να εντρυφήσετε

στα πονήματα του σύγχρονου ελληνικού «φιλελευθερισμού»!

Εδώ, κύριε Μιλ, θα μαθαίνατε πόσο λανθασμένη είναι η άποψή σας ότι η υπέρτατη αξία σε μια κοινωνία είναι η ευημερία του ατόμου, ανεξάρτητα από τα πιστεύω αυτού του ατόμου. Εδώ, κύριε Τοκβίλ, θα μαθαίνατε τι τεράστιο λάθος κάνετε, όταν υποστηρίζετε ότι «η καλύτερη αντιμετώπιση των ατόμων που υπέπεσαν σε λάθος επιλογές, είναι να εκπαιδεύονται και να δέχονται συμβουλές προκειμένου να διορθωθούν». Βεβαίως, ο Ρωμανός, θα υποστηρίζετε, πρέπει να τιμωρηθεί για τη ληστεία που έκανε, αλλά θα συμπληρώνετε ότι, ανεξάρτητα απ' αυτό, η πολιτεία οφείλει να του εξασφαλίσει το δικαίωμα στη γνώση. Και τότε θα σας αποστόμωνε ο κύριος Νίκος Ορφανός, υπεύθυνος του τομέα Καλλιτεχνικής Παραγωγής (άτιμη οργουελιανή νέα γλώσσα) του Ποταμιού, λέγοντάς σας: «Μα τι μας λέτε τώρα, κύριε Τοκβίλ; Ξέρετε πού θα σπουδάσει ο Ρωμανός; Αυτός θα πάει σε ελληνικό ΤΕΙ, όπου κάποιοι αναρχομαπάχαλοι και λοιποί θα τον επευφημούν. Πιστεύετε ότι θα γίνει έστω κάποιου είδους μάθημα με την παρουσία του;». Ετσι θα μαθαίνατε, κύριε Τοκβίλ, πως η εκπαίδευση και οι συμβουλές εξαρτώνται από την ύπαρξη ή μη των «αναρχομαπάχαλων» και όχι από τη δέσμευση της Πολιτείας να προστατεύει τη γνώση. Πού είστε, κύριε Μπεκαρία, για να μάθετε τι θα σας έσουρναν αν υποστηρίζατε ότι «ο κυρίαρχος έχει δικαίωμα να τιμωρεί τα εγκλήματα μόνο για να θωρακίσει το δημόσιο συμφέρον έναντι των πιθανών σφετεριστών του. Το ποινικό σύστημα δεν εκδικείται, δεν φοβίζεται, δεν απειλεί, απλά και μόνο προστατεύει και αποτρέπει».

ΕΔΩ, ΚΥΡΙΟΙ ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟΙ φιλόσοφοι του κλασικού φιλελευθερισμού, θα μαθαίνατε ότι αυτός δεν είναι, όπως λανθασμένα νομίζατε, ο συνδυασμός της ατομικής ελευθερίας του λόγου με τον σεβασμό προς το δικαίωμα στη ζωή και στη μόρφωση, ακόμη και των εγκληματιών. Και αν ψελλίζατε ότι όσο η Δημοκρατία αφορά την ελευθερία όσων δεν έχουν την εξουσία, άλλο τόσο και ο φιλελευθερισμός είναι πρώτα απ' όλα σεβασμός της προσωπικότητας και της ελευθερίας όλων, ακόμη και των αναρχοαυτόνομων ληστών, τότε θα σας απαντούσαν ότι δεν καταλαβαίνετε το δικαίωμα των πολιτών στην ασφάλεια. Και αν προς επίρρωσίν σας ερχόταν ο Ρουσό για να υποστηρίξει ότι μόνο «οι φιλάργυροι και οι μικρόψυχοι προτιμούν την ασφάλεια από την ελευθερία», θα τον έστελναν πίσω στην κόλαση, λέγοντάς του: «Πού πας, ρε αντιφιλελεύθερε Ρουσό;»

Τελικά, κάθε λαός έχει τους φιλελεύθερους που του αξίζουν, και εδώ η Ελλάδα δυστυχώς δεν αποτελεί εξαίρεση.

